

מתוך: 'קול משבריך וגליך - סידור תפילת הנעדר'

זמן זמן זמן < משעון הושיעני מזמן נוסע < סוכב ידי זמן גדם, חוג אֶת
מחוגי ידי < כְּלוּאִים בְּשִׁנְיֹתַי, בְּשִׁנְיֹתַי מְשָׁל וּשְׁנִינָה מְלֵאָה הָאָרֶץ וְכָל
הָאָזָרַח עָמַל לְמַגְרִינָה יִקְרִית < כִּי אֵף שָׂרִים בְּטוּחִים מִכַּעַס הָאָזָרַח <
כִּי בְכַרְטִים הָאֲשָׂרָאִי אֲשָׁרִי וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂוּ יִצְלִיחַ < אֲדוּנִיצַח הוֹשִׁיעֲנִי
עַל דְּבַר יִקְרָה < חֶבֶשׂ גָּאוֹתִי < הִנֵּה וְהִדְלַקְתָּ בִּי אֹר עֵינַיִם < עֲלוּם עוֹלָם
הַמְּבַשֵּׁר יֵינן < בְּכַנַּת הַגֶּפֶן טָרַם יִתְרַקַּם עֲנָב < וְקָצַב הַחַיִּים בָּהּ מִתּוֹק
לְהִתְרַקַּם < דִּקְהָ שֶׁל זְמַן דִּקְיָק < טַעַם תַּפּוּחַ וְאִין נִרְאָה תַּפּוּחַ < הַנוֹצֵר
רִיחַ פְּרִי בְּרִגְעַ הַגּוֹתִי פְּרִי < נִצֵּר נָא זְכָרוֹנִי < כְּטַעַם סִינְתֵּטִי שֶׁל אֲגָסִים
בְּגִלְדָּה שָׂאִין נִרְאָה בָּהּ < לֹא עֲלִיד נְדַלְקָתִי, אֶהֱלֶדְךָ >

כָּל עַל הַזְּמַן, אֵיחָה, אֵינִי < חֲבָלִים בְּנַעֲמִים נִפְלוּ לִי < בְּאֶצְבְּעוֹתַי
אֲחֻזָּתִים, הֵייתִי פְתִי < וְאֵנִי אֲשָׂא אֲלֵיךָ עֵינַיִם זוֹלְגוֹת אֶהְבֶּה < מְשַׁנַּעַת
נִפְשִׁי מִטְעִיּוֹתֶיהָ שׁוֹחֶרֶת חֲמַלַת חֲנָם < וְאַתָּה עֲלוּם עוֹלָם כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ >

הוֹדוּ נוֹתֵן חֶק אֲנוּמְלִיָּה לְמִים < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ מְעַנִּיק הַרְהוֹר לְמִשׁוֹרְרִים < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ לְמַצְמַח חֹטָה אֵף גְּזוּלָה < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ בְּעַל בֵּית, נְסוּג מִכּוּבְשֵׁי בֵּיתוֹ, יִצְרִי כְּפִיו < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ מִשְׁכִּימֵי קוֹם < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ כִּי קוֹל בְּבִרְזֵל יִצְלִיל וְכָל עֵץ סֶלֶם נְגִינּוֹת יִשְׁמִיעַ <

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ >

הוֹדוּ כִּי חֵן הַפְּרָפֶר עַל הַפְּרָח וּמוֹשֵׁל בְּכַנְפָּיו יִגְבִּיחַ < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ דַעַת ה' סְפוּנָה בְּחִבּוּר וְחִסּוּר וְאֶחָד וְעוֹד אֶחָד יִשׁוּוּ שְׁנַיִם גַּם אִם

לֹא נוֹעְדוּ < כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הוֹדוּ הַיָּלֵד שְׂאֵלְתִּי מֵהוּ זְמַן וְהַשִּׁיב מִכְּסָאוֹ הַקָּטָן: זְמַן הוּא שְׁנוּיִים <

חֲכָם, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ <

הודו ללוכד החשמל ומעבירו אל המרחק לשפף אור על הבצרות <
כי לעולם חסדו >

הודו למאלף חידק להיות חסון < כי טוב כי לעולם חסדו >
הודו לרוקם האדם במלה < לא תשבע און קול מים ונגינת > לא תשבע
עין תמונת צומח ודומם ומרחקי שנות אור לא תשבע נשימה רוח
אלהים < הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו >

[הרהור ז']

אלוהים מקשט את חוה לפני הפגישה עם הטיוטה.
אתה רוצה אישה כזו? שאלוהים יקשט לך אותה? רחק כמטחוי קשת מכל מסגרות.
אל תלך בדרך שאין ממנה תשובה.
אל תלך לשבט העויינים, אל תלך לשבט המתבדלים.
יחס החברה לאשה הוא נשמת חיי התשוקה לעמוק מאשר ליפה.

נשים ידעו מאז ומעולם להבחין בדברים סמויים. היא טומנת בתוכה את הסמוי
הפורץ ממנה אל החיים ואין מופלא מזה. רבקה בסיפור התנכי חשה ויודעת את
החוצה את נפש ילדיה שיוולדו. יצחק מופקע ממה שהאשה מבינה. מעורבותו יוצרת
איבה איומה, השתדלותו להחצין את אהבתו לעשיו גורמת לפירוק המשפחה
ולשינאה נצחית.

כבר שרה, האם הקדומה, טוענת שבגלל שיקולי חינוך יש להפריד את ישמעאל
מיצחק ואברהם, אולי יודע את מגבלתו, מציית. הוא אוהב לציית. להזדרז ולציית.

מרים מסבירה לאבא שלה שהוא עושה טעות מביכה מאוד. המשפט המוחץ ביותר:
"בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל". מה טיב צדקותן זו?

חכם קדום שמבהיר לי מה היה שם באמת: מסכת סוטה דף יא עמוד ב' - דרש רב
עורא, ...שהולכות [הנשים] לשאוב מים, הקב"ה מזמן להם דגים קטנים בכדיהן
ושואבות מחצה מים ומחצה דגים ובאות ושופות שתי קדירות אחת של חמין ואחת
של דגים ומוליכות אצל בעליהן לשדה ומרחיצות אותן וסכות אותן ומאכילות אותן
ומשקות אותן ונוקות להן בין שפתים.

מי משתף פעולה עם הנשים בסיפור החכם ממסכת סוטה? כל הפעולות הם של האלוהים שאינו רואה בזה פחיתות כבוד: הוא מזמן להם דגים... ומכין באופן פילאי את התרחיש, אלוקינו ואלוקי אימהותנו - - -

*

הנשים הולכות עם כדים ריקים כמו הרחם הריקה והנכספת, וממלאות אותם מים. בתוך המים הן מבחינות בתנועה האופיינית של דגים והאסוציאציה של רטט הדגים מפעילה את כל השדות – תאי הזרע המפוזים בצפייה לפוריות, והתנועה הארוטית המיוחלת.

בסביבה הנשית הכל שופע רטיבות ולחות:

כדים-מים-שאיבה-קדירות-רחיצה-סיכה-השקאה – עד לשיא – הזדקקות ושפתיים.

טַחְנַתִּי אֶת חֲטַת הַבוֹשֶׁה רַחִים שְׂכָב < קָמַח צִעְרֵי אֶפְיִתִי בְּמִסְתוֹרֵי נַפְשִׁי < כִּי לָחֶם דַּעַת יוֹסֵף מִכְאוֹב < דִּשְׁנַתִּי בְּשִׁמְשׁ יוֹמֵי יָרֵחַ סוֹהַר לִילָה < וְאֲנִי סִכְתִּי דְמַעְתִּי עַל מִיתְרֵי נָבֶל < לְהַפֵּךְ הַתְּנַכְרוֹתֵי כְּנוֹר < יָפָה כְּנַרְתִּי לָךְ שָׂבָה נַפְשִׁי צְלָחָה נִכְרַת < מְצִיאָנִיד גְּבוּרוֹתֶיךָ תִּטְעֵין אָמוּנָה < תִּטְעֵין שׁוּעָתִי >

אִיזוֹ עֲדִינּוֹת יֵשׁ בְּגוֹפְנוֹ < הוּא מְסִים אֶת עוֹנַת הָאֲנִי < נוֹטֵשׁ לְאֶרֶץ בְּלִי זְמַן < טוֹוֶה רְעָה תַחַת טוֹבָה < כְּמוֹ בְּרַעֲיֶדֶת אֲדָמָה < שְׁאֲכָר טַפַּח עָלֶיךָ סְגָלִיּוֹת < וּלְפַתֵּעַ נְהַפְכָה אִימָה < כְּמוֹ סִהַר שְׁבַטְנוֹ מְלֹאָה עַל < אוֹרוֹ שְׁדַעַף מַעְלִיו, שְׁהַמְעִיט עֲצָמוֹ < בְּלִי אִיזָה יְפִי שֶׁל נִימוּס וּבְגִידָה < תִּכְךָ אֶלְךָ וְאָשׁוּב < הוּא תוֹלָה מוֹדְעָה עַל < דְּלִתוֹת הַגּוֹף בְּכָל פְּתָחֵי הַמְּלוֹט < כְּמוֹ בַּעַל חֲנוּת שְׁאֲזָלָה סְחוּרַת נַפְשׁוֹ < שְׁתַּלָּה: תִּכְךָ אָשׁוּב < וּבְגִי בְּיָתוֹ תָלוּ לוֹ אֶת מוֹדְעַת אָבְלוֹ >

[הרהור ח']

המ"פ בבסיס בבירנית קורא אותי אליו. צריך מתנדבים לעלות לרמת הגולן. אם אתה עולה, אתה מקבל צ'ופר – כל החגים אתה בבית. החיילים שלך יהיו מילואימניקים. מה אתה אומר? אני עולה! לך תארגן ציוד! להיות בבית כל החגים – ראש השנה, סוכות! בנפח יש מרפאה צבאית, אפשר שם להתקשר לבית. אבא? אני בא לחגים לבית. כן אני אבנה את הסוכה. כן זה בטוח. אבל החופשה מתאחרת. אחרי כיפור

תצאו הביתה. ליל כיפור אני עולה על הקומנדקר ונוסע לקחת חיילים לכניסה למארב בשטח הסורי. נסיעה ראשונה ביום הקדוש.

יְרֵאתִי גְבוּרֵי פֶת עוֹשֵׂי דְבָרַיךָ < אִם לֹא צָדְקָה רוּחִי בִּי אִם עוֹלָה עֲשִׂיתִי >
< הֵן לְבֶן עֶמְרָם שְׁשִׁבֵר לְחוֹת יִישֵׁר פֶּת אֲמַרְתָּ > כִּי לוחוֹת שְׁבוּרִים
שְׁמוּנֵי < מֵהָר אֶהְבֵּתִי אוֹתְךָ הִשְׁלַכְתִּי > וַיִּגִיעַ כְּפִי עַדִּין לִי כִּאֲשֶׁר שָׁנַת
הָעוֹבֵד < אֶהָהָה, קָרָאתִיךָ, בִּי אֲדוֹנֵי, עֲנֵנִי > כִּי נִפְשֵׁי רוּעָה שָׁדָה הַפְּכִים <
יִזְרוּ עָלַי מִגָּל וַיִּשְׁלְשׁוּ לֹמֵר לְקוֹצֵר לְקֹצֵר > הַקְטִיעוּ שְׁמִי לְאֲשֶׁם יוֹם
וְחֻטָּאת לְיִלָּה < >

יָפָה הִיא תְּפִלַּת הַשׁוֹכֵב בַּמֶּטָה < בּוֹהָה בַּתְּקָרָה מְשִׁיבָה הַד תְּפִלּוֹתָיו, אָמֵן
סְלָה > בְּקוֹמָה מְעֻלְיוֹ מְלֹאכִים שְׁמוֹ תְּקַלִּיט יִשָּׁן וְצוֹחֲקִים < יָפָה תְּפִלַּת
הָרוֹכֵב עַל חֲמֹר כְּאֲמֹר בַּמַּסְכָּת > וְשָׁנִינוּ: כִּי יִשְׁתַּל אָדָם עֵץ וְאָמְרוּ לוֹ:
”מְשִׁיחַ בָּא!” < יְסִים לְשִׁתַּל > יַחֲפֹר יָפָה גְמָה, יִשְׁקָה יָפָה < גַּם שָׁרֵשׁ
יוֹמֵךָ לֹגֵם מִתְּהוֹם וְכָל עֲלָה חַיִּיךָ מִהַשְׁמֵשׁ יִלְקַךְ > תְּפִלַּת הַמְּלִיט פְּנֵיו
וְנִכְלָם < תְּפִלַּת הַבּוֹרֵר אֲרוֹ > תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף כְּרִיף וְלֹא יִדְכֹּף סְלָה
< >

[הרהור ט']

יום שישי, ערב יום הכיפורים. 1973. קונייטרה. בלילה אני אשכב מארב. לפחות מחר
אוכל לישון כל היום. הרי אני צם. למה אני צם? אינני הולך עם כפה. אני צם כי
צמים. האם אני רוצה כפרה על מעשי? ממש לא. לא עשיתי שום דבר. אחרי הסעודה
צריך לזווד את הקומנדקר. אחר כך אקח את הנהג וניסע לדרום הרמה. נקבל את
הסיסמאות ללילה ונכנס לנקודת הציון של המארב, מול העמדה של הטנק הסורי
הנמצא שם מאז מלחמת ששת הימים.

במכשיר מגביר אור כוכבים שצמוד למקלע מג נסרוק את הגבעות, אם נזהה חדירת
מחבלים p.i.o. הם יקבלו צרור בבטן. הסיסמא: שמחת חג. סיסמא יפה. איזה מחבל
יכנס ביום כיפור? השמש שוקעת והגיע הזמן להיכנס. הולכים ברגל כדי להיזהר
מתיל ממעיד שיכול לארוב ולגרום שתפעיל מלכוד שיירה טיל ויהרוג את כולם.
שקט. מתמקמים במארב. יש איתי מילואימניקים. ב"אל-על" התפללתי משום מה בבית
הכנסת. יחיד עמדתי – פתחתי סידור ואמרתי פסוקים שמצאו חן בעיני. יום יבוא

ואקים בית. למה בעצם יש לאלוהים בית נפרד והוא לא נמצא בבית של כל אחד? כשהשמים ענקיים ושקט גמור ורק הלחש הרך של מכשיר הקשר והצרצרים והמבט נעוץ במשקפת האינפרה אדום, המחשבות מרחיקות אל העתיד, אל המשמעות. כל היהודים כעת צמים ורק אנחנו כאן עם מרגמה 52 מילימטר, מקלע FN כמה תתי מקלע עוזי, רימונים, ובטוח שגם במארב הזה לא תהיה חדירה.

מגיע אור ראשון של שחר. צריכים לקבל אישור להתקפל. סוריה נותרת. כל העולם ישן הס. נם תפוח גם אגס. אימי נמה, נרדם אבי. ערים רק אני ולבבי. בשעה שמונה ושלושים, שבת יום הכיפורים, חזרנו על הכביש הראשי של רמת הגולן, והשקט המתוק של היום הקדוש הוכיח את עצמו – פרקנו את הנשק. חזרתי לקומה השנייה. עכשיו כל היום אוכל לנמנם במיטה. ראובן פוליטי אומר שגם הוא צם. אבל הוא לא בטוח שאלוהים ממש מתעניין ברעב שלו. אבל אם כף לי אז בטח גם לאלוהים כף.

**כַּרְמֶל וְתַבּוּר דְּדֵי יְמֵי בֵּית סֶפֶר < הֵר סִינֵי תִינּוֹק, מְשַׁרְבֵּט בְּדַפֵּי אֱלֹהִים
חַיִּים וְצוֹחֵק וּבוֹרֵחַ < מְדַבֵּר אֵלַי בְּהַמְלַת פְּרָחִים מְפֹלְסֵטִיק < מְדַבֵּר אֵלַי
בְּשֵׁרֶשְׁרָאוֹת מְנִילוֹן מְרֹשָׁרֵשׁ < וְאֲנִי רְאִיתִי אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה גֵן עֵדֶן טְהוֹר
שֶׁל שְׁמוֹת הַיְּבֻלִית וְהַיְנָבוֹט, הַחוֹחַ הַגְּדִילָן < הַחוֹחִית אֲדַמַּת הַצְּנָאָר < כָּלֵם
אֲשֶׁר < רַק אֶת שְׁנָאוֹת יִרְאֶיךָ אֶתְּהָ יִדְעֶת < יְכָרוּ בּוֹר פֶּתַח הָאֵהָל <**

כַּפּוֹת רַגְלֵי שִׁידְעוּ טַעַם עֶפֶר < הִלְכוּ בְּחֵלֶם זְרִיעָה וְלֹא בְּתֵלֶם < אֵיךְ
יִנְעֲלוּ נְעָלִים, אֵיךְ יִחְצְצוּ אֶת הַגּוֹף הַמְּבַקֵּשׁ לְנֶסֶק בֵּין קַרְקַע לְשָׁמַיִם <
שֶׁל נְעָלֶיךָ מַעַל רַגְלֶיךָ, שְׁלִי אֶת נְעָלֶיךָ, מְחַפְּשֵׁי הָאֱלֹהִים < שֶׁל סוּלְיָה,
נֶפֶשׁ נְעוּלָה < נְאֻלְמַת מְכַל הַנוּבֵט, חֲרֻשַׁת לְכָל הַצּוֹמֵחַ גְּעִי בְּעֶפֶר <
הַתְּהַלְכִי יַחְפָּה זוֹכֶרֶת מָה רָעִים הַמְּשַׁמְשֵׁים כְּהִנֵּי שְׁקָר עִם בְּתֵי יָדִים <
שְׁאִינִם עִירְמִים כִּי בְּאֵהָבָה – בְּשֶׁר בְּבִשָּׁר יִגַּע < רַגְלֵי יַחְפּוֹת, רֹאשֵׁי גְלוּי,
חוֹפֵף שָׁמַיִם >

אחרי המלחמה ידעתי כי ממתין לי דבר אלוהים. מי הוא אלוהים? מהי שפתו? הלא אפשר שכבר אינו יכול לסבול לשמוע את מה שהודפס מאות שנים על אותו הנייר. מתי יקומו לו משוררים חדשים די שישים דבר בפיהם?